

vpraševali, Jude pa takoj odbil, da so me pustili pri miru. Tako se poslovim od prijaznih bazilijancev in od njihovega romantičnega lesenega samostana, ki leži popolnoma skrit v gozdu, proč od vasi, in se odpeljem dalje po cesti proti ruski meji pri Okopih sv. Trojice. Seveda bi od Bilča ne imel tako daleč do ruske meje, ako bi šel naravnost. Toda hotel sem mimogrede obiskati bazilijance in hotel sem čez mejo pri Okopih sv. Trojice in potem po veliki cesti v Kamjenjec.

Okope svete Trojice je najprej napravil poljski kralj Jan III. Sobieski. Kakor že ime pove, so bili to vojaški okopi, kjer se je utrdil kralj s svojo vojsko, da bi odtod opazoval gibanja Turkov in jim pri priliki odvzel Kamjenjec. Stanislav Jablonovski, veliki hetman poljski, je spoznal, da je to mesto, ki leži med dvema rekama, jako ugodno za tabor in sklenil se je l. 1692 še bolj utrditi. Celih šest tednov je vse vojaštvo nasipavalo zemljo in delalo okope, dasiravno so jih med tem neprenehoma napadali Turki. Načelnik posadke, Jakob Kalinovski, je odtod neprenehoma napadal Turke, ujel mnogo Turkov in jih prisilil, da so se umeknili iz Kamjenjca in iz celega Podolja. Za časov delitve poljskega kraljestva, se je oddelek konfederatov polastil Okopov in se za njimi junaško branil. Raje so našli smrt pod razvalinami starodavne cerkvice, kot da bi se podali Rusom. Avstrijska vlada je utrdbe deloma odpravila, deloma se pa nahajajo v popolnoma zapuščenem stanju.

Ne daleč od Okopov sv. Trojice se nahaja ruska meja. Avstrijo deli od Rusije tu reka Dnjester. Na eni strani reke se nahajajo avstrijski graničarji, na drugi pa ruski, čez reko drži širok most in vsaka stranka hodi do srede mostu. Na avstrijski strani se ne brigajo za osebe nič, pač pa za konje, na ruski ne pogledajo konja, ampak vprašajo samo po potnem listu osebe. Konji in žganje, to je namreč na Ruskem veliko bolj dobro in poceni kot v Avstriji. Radi tega je treba plačati na meji od tega visoko colnino, da se ne more preveč uvažati tega blaga čez mejo. Kdor hoče torej s konji iz Avstrije na Rusko, njemu popišejo na avstrijski meji natančno konje in vrniti se mora ravno tam in z ravno istimi konji nazaj. Drugače bi namreč lahko kdo s slabimi konji šel čez mejo, jih zamenjal za boljše in se z

boljšimi vrnil nazaj in delal s tako kupčijo velikanski dobiček — Pripeljemo se torej do meje, graničarji pridejo iz hišice, ogledujejo konje od vseh strani in eden vpraša: „Čegavi so ti konji?“

„Moji“, odgovorim ponosno.

„Koliko let imajo?“ vpraša dalje.

Meni je postalo toplo, kajti nisem imel pojma, koliko let more imeti približno konj. Odgovorim torej na slepo srečo: „Približno po dvajset let.“

Medtem so šli v hišico nazaj, napisali konjski protokol in tudi mene povabili, naj vstopim v hišico, da se podpišem. Njihov načelnik je protokol čital: „Konji stari po dvajset.“ — „Hm, hm“, — pričel je zmajevati, „ti konji po dvajset let?“ Moj kozak Nikefor je to slišal in je mislil, da se hoče graničar

FOT. L. LENART.

HIŠA NA RUSKEM PODOLJU.

norčevati iz konj, v katere je bil on zaljubljen iz cele duše in je jezno zakričal: „Kaj pravite! Ti konji imajo po dvajset let? Še po štiri leta nimajo!“ Jaz sem izprevidel, da sem nerodno povedal in sem odvrnil: „Vprašajte raje kozaka, on se bolje razume na konje.“

Nato so mi naredili potrdilo, da sem šel čez mejo s takimi in takimi konji, jaz sem sedel na voz in velem pognati čez most na Rusko. Na drugi strani mostu sem moral stopiti v rusko stražnico, kjer so mi ruski graničarji pregledali kovčeg, potrdili potni list in nato odpustili. Jaz sem sedel spet na voz, kozak je pognal konje in drčala sva po široki, jako široki cesti po ruskem Podolju proti mestu Kamjenjec Podoljski.

(Dalje.)

